

KERTINĚ PARAŠTĚ

Poezija ir nedrasa

Tiesiog nesinori tikėti, kad ir šiandien Lietuvoje žmonės nedrįsta ar net prisibijo ka nors atvirai pakritikuoti. Štai skaitau Aurelijos Balasaitienės išpildžius „Tries savaitės Lietuvoje“ 12-ą iškarpa *Drauge*. Šiauliuose įvyko jos dviejų naujai išleistų knygų sutikimas. Rašytoja tarė žodį ir paskaitė savo poezijos. Renginio pabaigoje klausytojai ją apibėrė klausimais. „Viena moteris paklausė mano nuomonės apie dabartinę lietuvių poeziją. Kai aš pareiškiau savo atvirą nuomonę, ji man beveik graudžiai padėkojo ir pridėjo: 'Jūs esate pirmutinė, pasakiusi tiesą, mes visi tą žinome, bet nedirstame to viešai pasakyti'".

Ką Aurelija Balašaitienė sakė anai susigraudinusiai moteriškai, nežinau. Apie tai jos atvirybė tampa tik enigmatišku klausejos sakinio. Kažkur esu skaitęs Aurelijos priekaistus dabarties lietuvių poetams. Suprantama, priklausydami dabarčiai, jie neeiluoja taip, kaip 19-ojo amžiaus gale ar 20-ojo pradžioje eilavo mūsų dainiai, užsidegė tėvynės meile, gamtos grožiu, atgimimo idealais. Tada viskas buvo aišku – pakilūs simboliai, romantika, žmogiškumas... Dabar to nėra. Tereikia tik permesti mintimis epochos žiaurības, galingų dogmų ir stabų griūtį, žmonių psichikos didejančią suirutę, fanatizmą, laisvės užsuvapimas, tolygiai ir technikos, ir labdaros klestėjimą. Tai paini, įvairi tikrovė. Ir per dėmę sudetinga. Žinoma, yra išgyvenimų, kuriuos ir dabar lyrikai išsako ramiais paprastais įvaizdžiais. Deja, nūdienis pasaulis poetams kur kas dažniau diktuoja disonansais perpintas melodijas. Bjaurasties savokos branausi į eiles per visus plyšius.

Tikrai užjaučiu skaitytojus, juo labiau skaitytojas, pasigendantis lyrykos, kuri atlieptų ji išsiauklėjimą, kilnią pasaulejų-tą, dorą, dvasingumą. Tačiau per daug joms nusiminti nereikėtų, nes ir dabar kai kurie poetai tokių eileraščių parašo. Jei rinkinyje yra trys ar du sielai artimi, nelyginant šviesuliai tamsoje, tai jau laimėjimas. Prie jų visada galima susigrįžti. Ir jie džiaugiasi jautrų žmogų per visą gyvenimą.

Kažkaip juokingas atrodo Aurelijos Balašaitienės cituojamas anos klausėjos prisipažinimas: žmonės Lietuvoje nedrįsta kritikuoti dabartinės poezijos. Negi poetai yra kerštingi mafiozai? Argi jie, sužinoję apie jų kūrybos viešą pasmerkimą, nedelsdami nuskubės į Šiaulius ir, patykoje kur nors atokiųje kėrtėje, susidorsos su narsule kritike?

Nepagrįsta baimė visad yra juokinga. Anot priežodžio, zuikis ir savo ausų bijo. Manychiau, ten veikiau norėta įtikti dosniai viešniai Balasaitienei ir nemirksint sakyti tai, kuo iš tiesų rimtai netikima. Todėl į anos jautrios moters teiginį, jog Aurelija pati pirmutinę pasakė „tiesą“, apie šiuolaikinės lietuvių poezijos apgailėtą padėtį, žiūriu kaip į mandagiai nesamą.

Kas pastaviai skaitinėja su lietuvių literatūra susijusius periodinius leidinius, prisimins, jog poezijos sudėtingumo, uždarumo tema per pastarąjį dešimtmetį buvo ne kartą diskutuojama. Skaitytojų ir poetų polemika virte virė *Literatūroje ir mene*. Kelis mėnesius buvo spausdinami kandūs kritiški skaitytojų laišukai. Po to, jų argumentus apsvaistydavo patys poetai, gindami hermetikos lyvrios meną.

O kaip smarkiai į Sigitą Gedos **gaurus kibo taurios pedagogos** — už tai, kad žurnale išspausdino eilėraštį „Birutė — imaginacinio paveiksls restauracija“ ir tuo pakeisdė tradicinę Birutės sampratą. Pavienių žodžių vėrinyje ji yra „visaregė/ mergele/ paleistuvavusi/ rituališkai/ su visais/ senaisiais/ žemaičių/ dievais...“ Verta priminti, kad žodis „paleistuvavusi“ eilėraščio plane turi perkeltinę prasmę, imti ji už tikrą pinigą nevalia. Šis kūrinelis vis tiek atsidsrė Sigitą Gedos eilių romane *Žalio gintaro vėriniai*. Besidomiantis lietuvių kultūros prigitimis ištakomis vėrta į šią knygą įsiskaityti. Tik įsiskaičius ir apmąstius, galima įsitikinti, koks plačiai skvarbus yra talentingo dainiaus žinojimas. Kokia visapusė kkalbos nuovoka. Na, ir Petro Rėpsio piešiniai, knygoje parodantys poeto Gedos buitės pozas, yra kupini išliekančios gyvybės.

Taip, mes dažnai tariames žina daug ir tuo didžiojames. Bet kai susiduriame su meniškų tekstų, kur be mūšio žinijimo reikia ir kitoniškesnio, imlesnio požiūrio, gal ir išsamesnės erudicijos, daromės nekantrūs, priekaištingi. Ir lengvapėdiškai nuvertiname tai, kas susimąstiusio poeto sieloje brendo metų metus

Meno mīlētojiem, ypač kaunie-
ciem, īsimintina šiu tēmu ge-
gūzēs 26 diena, kat Valstybinio
M.K. Čiurlionio dailės muziejaus
paveikslų galerijoje buvo atidaryta
dailininkės Magdalenos Birutės
Stankūnienės penkioliktoji perso-
nalinė paroda. Pirmoji tokio
pobūdžio paroda buvo surengta
1968 metais Čikagoje. Dailinin-
kės darbai buvo eksponuoti Los
Angeles, Clevelande, New York'e,
Rochester, N.Y., Melbourne.
Nuo 1969 metų net vienuolika
kartų Magdalena buvo apdova-
nota piniginiemis premijomis,
garbės raišais.

Lietuvoje per pastarąjį dešimtmetį buvo surengtos penktos Stankūnienės parodos. Magdalenos kūriniai pabuvojo Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Klaipėdos, Marijampolės, Vilniaus parodų salėse. Šią naująsias parodą Kaune palydėjo ir tapo įsimintinu ženklu katalogas, gausiai iliustruotas autorės gyvenimo ir kūrinio nuotraukomis. Katalogą sudarė, įžanginį tekstą parašė Violeta Jasevičiūtė, maketą ir kompiuterinių darbų autorė – Milda Kairaitienė, kūrinius nufotografavo Rymantas Penkauskas.

Tā dienā Kaune krapņopro pavasario lietus, saulē slēpesi po pilkū debesu kraistiem, gal todel dar stipriau galejai pajusti šilumā ir šviesa, spinduliuojančā ir Magdalenos paveikslu, aprēpiančū dvi galerijos sales ir priegā, kur buvo iškabinti jos tapybos, grafikos ir batikos darbai. Batika — nauja meno šaka dailininkes kūrybinėje biografi- joje.

ir tapo spausdintu kūrinis, be abejo, mums šiek tiek nesuprantamu. Iš tiesų poezijoje visko iš karto suprasti ir nereikia. Šekspira tebenarplioja šimtmečiais.

Pranas Visvydas

Už šventę, kurią mums dailininkė padovanojo, ji buvo gražiai pagerbta. Skambėjo liaudies dainos, dainuojamos Veronikos Povilionienės ir jos vadovaujamo „Blezingos“ ansamblio, buvo daug sveikinimų, daug gėlių, kurios tarsi susijungė su Magdalenos ištaipais žiedais.

Dailininkės drobėse ir grafikos lakštuose – jos svajonių, jos ilgėsio pagimdytą realybę. Civilizacija, didžiųjų pasaulio miestų mechanizuota kultūra, kurios terpjė nuolat kankintų jaunystės gyvenimą Magdalena, neužgožė jos samonėje, sapnuose ir vizijose gyvenančio, iš vaikystės atinešoto pasaulio su šilkavilnių avelių bandomis, su piemenėliais, su palinkusiu darbo ritme kaimo žmonių pavidalais, su derlingos Lietuvos žemės vaisiais, šimtamečiais ąžuolais. Ji išsaugojo širdyje tų dienų atminimą, kai visas pasaulis, žmonės, gyvūnai, augalai, susilieja į vieną harmoningą visumą, kai pasaka ima už rankos ir veda į stebuklių šalį, kur viskas atrodo paprasta ir aišku arba žadina poetiškos paslapties išgyvenimą. Prancūzų rašytojo Saint-Exupery žodžiais „visi mes ateiname iš vaikystės“ tinka Magdalena's asmenybei ir jos kūrybai.

Man rodos, kad dailininkė myli-
ta žemė, ta savo nostalgijos šali-
kaip mylėjo mūsų protėviai
pagonys, kurie kiekvienam
gamtos reiškinyje jautė dievišką
pradą. Taip ir Magdalenos
paveiksluose gyvybė plazda kiek-
viename gėlės žiede, medžio ka-
miene. Susipynusiose medžių
šakose ji regė ištisiosios rani-
komis šokančias žmonių figūras
liaunos augalų šakelės jai pri-
mena jaunų mergaičių pavidalus.
Gal todėl ji „išsaukė į gyvenimą“
– personifikavo mitologinius siu-
žetus – mūsų pagoniškąsias dei-
ves – gamtos globejas. Tarp me-
dzių, tarp fantastiškos augme-
nijos, tarp pažįstamų ir nepažįs-
tamų žiedų švyti Aušrinė, Aus-
tėja, Lazdona, Žemyna, Laima
Medeina.

Dažnai dailininkė pasirinktą temą raizgo ištaisais ciklais. Tai „Gėlės“, „Metų laikai“, „Žemė motina“, „Flora“, „Žemė žydi“ ir kt. Kaimo žmonių buitį dailininkė apdainuoja net dvidešimt dviejų paspalvintų medžio raizinių cikle „Motėrų darbai“, ta pačia tema kartoja ir tapyboje. Tai „Bulviakasis“, „Grėbiau sieną per visą dieną“, „Bėkit, bareliai“, „Žūru, žūru, malūnėlis“ etc.

Savo idejai įkūnyti dailininkė pasitelkia išraiškingą liniją, įvairios spalvos kontūrą, strichą, ištisą gamą spalvinių dėmių. Vaizduodama žemę ir jos darbus, ji rėžia aukštą horizontą, tepalikdama kraštelį dangaus, didelių žemės plotus užpildydama ritmingai dirbančių žmonių figūromis. Moterų figūros aptakios, dažnai akcentuotos sodriu kontūru, neišryškintais bruožais. Tyrėjai, rašę apie Stankūnienės estapus (Algimantas Kezys, V. Gastūnas, D. Čiplytė, Ingrida Korsakaitė), pažymi, kad vaizduodama moterų veidus, ji nedetalizuoja moterų. „Šios moterys yra beveidės, tylios, išlaikančios paslaptį“ (Viktorija Matranga). As manyčiau, neduoda psicholo-

Magdalena Birutė Stankūnienė

Martyno Vidzbelio nuotrauka

loginės charakteristikos, dailininkė akcentuoja tai, kas bendra, kas tipiška paskendusiui darbo ritme lietuviško kaimo materiai.

Magdalena savo spalvoto **estampo mokytoju** laiko **Viktorą Petravičių**. Tai galima įžvelgti ypač išryškiai cikle „Motery darbai“, kur plastinė sandara giminą jos mokytojo meniniams principams. Bet kartu ji eina savitu keliu, turi savo išraiškos būdus, savo meninę kalbą, kurioje kartais suskamba liaudies raizinių gaida.

Gėlių ciklo dažniausiai vaizduojamas vienas išdidintas žiedas. Energinga linija žymimas žiedo kontūras. Platinė kalba dekoratyvi, formą gindo ir turtinga spalvinė gradacija. Žiedas iškyla prieš mūsų akis, išsiverždamas iš

neapibrėžtų gelmių ar erdvių. Aptardama Stankūnienės „Gėlių“ ciklą, D. Čiplytė išvargia „kai kuriais pasaulėjautos bruožais“ artimumą amerikiečių dailininkės Georgia O'Keeffe jas vaizdu pasauliui. Mančyja, kad jos artimos tik tematika. O'Keeffe gėlės – aistros išraiška. Stankūnienė, man rodos, sodria plastine kalba skelbia kitą koncepciją – primena pasaulio grožį, jo trapumą, praeinamumą...

Savo kūrinuose, ar tai būtų figurinės, ar abstrakčios kompozicijos, dailininkė apvaldo visą paveikslą erdve, pripildydama jį gyvybės. Iš ekspozicijos lankytojai išeina ne pavargę, o atvirkščiai, įgavę energijos, kurią dosniai sleidžia Magdalenos šviesūs paveiksiai.

*Parodos, vykusios 1995 m.
gegužės 26 - liepos 2 dienomis
Valstybiniame M. K. Čiurlionio
dailės muziejuje, Kaune,
katalogo išanga*

VIOLETA JASEVIČIŪTĒ

„Niekada ī Lietuvā nevažiūsiu... Mano mama dešimt metų īskentėjo Komijos lageriuose, o tėtis nušovė bolševikai 1941 metų birželį, kai visą mūsų šeimą vežė į Sibirą...”, yra sakiusi Magdale-na Birutė Stankūnienė. Bet gimtosios žemės trauka buvo stipresnė už neužgyjančias sielos žaizdas. Ir meninkinė sugrįžo, užgnaizūsi skausmą ir nuoskau-das. Sugrįžo sklidina gerumo, kurį dosniai dalina visiems kar-tu su savo kūriniais.

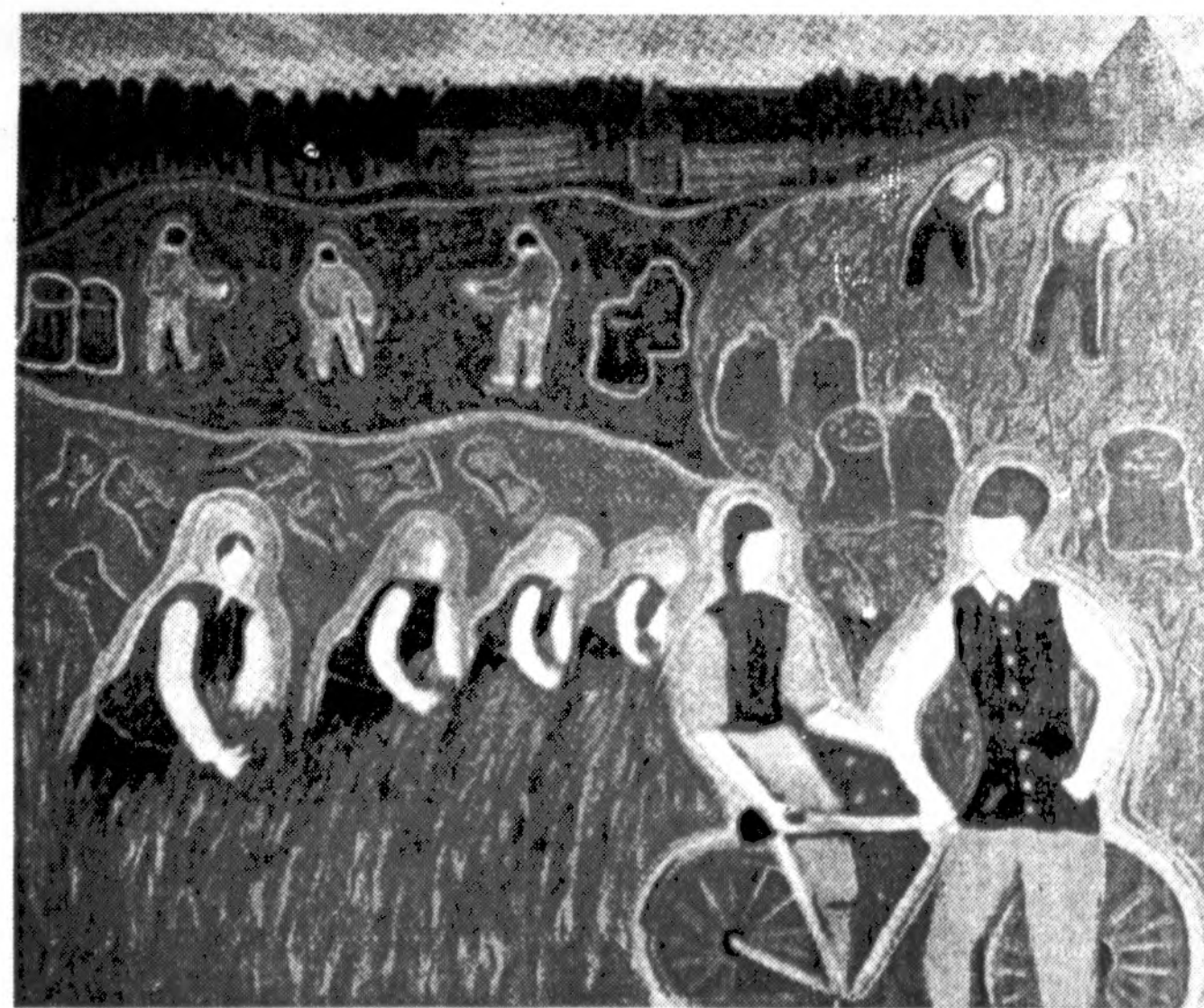
Magdalenos Birutės Stankūnienės mokytojas Viktoras Petravičius šmaikštavo: „Kai tu, Magdalena, atvažiuoji, tai Mičiganas susyla“. Dvasinę šilumą, kurią išspinduliuoja dailininkė, pajunta visi, kas su ja bendrauja. Ji tarsi pasiplangina aura apsupta moteris iš jos paveikslų – pasirodo netikėtai, kaip stebuklinės pasakosėja, su kiekvienu žodžiu išdėdama meilę, visų akyse pavirstančia paveiksluose žydnėmis gėlėmis. Ne veltui Stankūnienės kūryboje tiek žiedų – persikų ir lietuviškų rožių, radstų ir lelijų, egzotiškų žydinčių bananų, orchidėjų ir visai neregėtų rojų aus augalu, besikleidžiančių drobėse taip, lyg pražydę jos būtų viena vienintelė ir paskutinė kartą. Juose slypi Magdalenos Birutės Stankūnienės gyvenimo ir kūrybos credo: atsiverti žiedu vardan gėrio ir grožio, tikintis kad jie išgelbės pasaulį. Sukurti ištisi ciklai: „Gėlės“, „Žemė žydi“, „Flora“, o taip pat jiems artimi, tik labiau abstrahuoti, kur kur pereinantys į abstrakciją ciklai: „Motina žemė“, „Terra incognita“, ikūnija filosofinės apmąstymus būties, egzistencijos temomis. Kompozicijose laisvos išorinio pasaulio, gamtos formų parafrazės, žėrinčios pataloms ir raudonaisi kadmajais

(Nukelta i 4 psl.)

Magdalena Birutė Stankūnienė

Erdvéje Autoripné technika

Magdalena Birutė Stankūnienė

„Rugsėjo mėnuo Lietuvoje“, 1984
Drobė, aliejus, 48" x 40"

Ateitininkai Darbo dienos savaitgalį Dainavoje

SESUO RAMUTĖ
BUDVYTYTĖ

Maloniai nustebome, kai dr. Algis Norvilas paskambino ir pakvietė seserį Reginą Mizgirytę ir mane dalyvauti Ateitininkų studijų dienos, kurios vyko rugsėjo 1-4 dienomis Dainavos stovyklavietėje, Michigane. Šių studijų dienų rengėjas ir jų vadovas Algis Norvilas maloniai sutiko visus atvykstančius į stovyklą, o Lidija Ringienė registravo dalyvius. Lietuvių šeimos gausiai rinkosi į Dainavą visą penktadienio popietę ir atvykstančių buvo per visą naktį.

Šeštadienio rytą Dainavos valgykla užėmė nuo susirinkusių žmonių ir klegėjo nuo vaikų balsų. Buvo smagu stebėti, kaip šeimos dalinosi mintimis lietuviškai, kaip gražiai bičiuliavosi, kad kitaip nepavadinasi – jie artimi kaip giminės. Tuo metu prisiminiau atlydus Lietuvoje ir jaučiausi lyg bučiau juose, kur žmonės susitinka savo gimines, draugus ir pažįstamus. Gera buvo patirti šį nuosirdų tarpusavio bendravimą ir džiaugsmą. Jaučiausi kaip didžiulėje šeimoje, kur mus visus jungė Dievo palaima ir Tėvynės meilė.

Ateitininkų studijų dienų programą rugsėjo 2 dieną, šeštadienį, pradėjo Algis Norvilas ir pasveikino visus dalyvius. Jis supažindino mus su Studijų programa ir pristatė svečius iš Lietuvos.

Pirmąją paskaitą skaitė Petras Plumpa, Lietuvos vyriausybės patarėjas religijos klausimais. Jis apibūdino, kodėl Lietuvos valstybės situacija sunki ir iškėlė jos priežastis. Sovietinės okupacijos metu Lietuvoje buvo dešimtys tūkstančių kolaborantų, kurie dirbo KGB. Jie bijojo valstybės teisingumo atpildo, todėl balsavo už LDDP praėjusiose rinkimuose. Komjaunimo atstovai tebeturėjo vadovaujančias vietas, o garbingi žmonės, kaip, pavyzdžiui, prof. Vytautas Landsbergis, buvo tik mažuma. Po Nepriklausomybės paskelbimo, sovietai stimuliuojo lenkų autonomijos kūrimą Vilniaus krašte. Lietuvos jaunimas išugdytas sovietinėje kultūroje yra kitos pasaulėžiūros ir šiandien daugelis jų pasiilgsta net ateistinių dainų. Plumpa pažymėjo, kad lietuviai užsienyje stovi šalia visos tautos. Jie galėtų ramiai skatinti Lietuvos gyvenimą, nes nėra išpynę į visas sovietines neteisėtas. Jis pažymėjo, kad Lietuvos katalikai turėtų daugiau žiūrėti meilės principų ir įtaigauti visus politinius sluoksnius atlydumo dvasia.

Antrojoje konferencijoje kalbėjo Jonas Pabedinskas, ateitininkų

Siemetinių Ateitininkų studijų dienų, vykusių rugsėjo 1-4 dienomis Dainavoje, dalyviai.

Rūtos Bražiūnienės nuotrauka

veikėjas, Lietuvos ekonomijos ir politikos klausimais rašantis spaudoje. Jis nušvietė ateitininkų politinį nusiteikimą po Antrojo pasaulinio karo iki šių dienų. Nuosirdžiai prisiminė didžiulius ateitininkijos veikėjus, kaip Antaną Maceiną, Zenoną Ivinskį, prelatą Mykolą Krupavičių ir kt. Pabedinskas, kalbėdamas apie Lietuvos dabartinę situaciją, ragino visus susijungti, kad galėtume padėti Tėvynei. Jis priminė artėjančius Seimo rinkimus ir kvietė itin domėtis, kas vyksta Lietuvoje.

Vincas Kolyčius jau 60 metų veikia ateitininkijoje ir 25 metus – charizmatikas. Dabartinio metu koordinuoja religinį švietimą Toronto Prisikėlimo parapijoje. Kalbėdamas apie ateitininkų katalikiškumo principą, pažymėjo, kad katalikiškumas yra dvasia, citavo popiežiaus Jono Pauliaus II pasisakymą artėjant 2000-iesiems metams ir jo pagrindinę mintį, kad „Jėzus Kristus yra tas pats vakar, šiandien ir visada“. Pakartojo Prano Dovydaičio raginimą prisiminti ateitininkų šūkį „Visa atnaujinti Kristuje!“ ir prisiimti atsakomybę juo gyventi. Jis klausė, kur mums, kaip sąjūdžiui, reikalinga atgaila, kvietė pažvelgti, kur mūsų dvasinė pusė, kuri galėtų išaugti mūsų jaunime, ir pažvelgti, kiek mes arti esame įsteigę dvasios.

Šeštadienio ketvirtojoje konferencijoje apie A.P.P.L.E. organizacijos veiklą kalbėjo jos direktorė Vaiva Vėbraitė. Ši organizacija gyvuoja penkeri metai ir jungia lietuvius iš viso pasaulio ir amerikiečius padėti Lietuvos mokytojams. Mes buriame spe-

cialistus, įdarbinam asmenis norinčius dirbti Lietuvoje, ieškome stažuotojų Amerikoje, ruošiamė knygų siuntas. A.P.P.L.E. tikslas yra pateikti metodiką mokytojui ir skatinti mokytojo žingeidumą, puoselėti draugystės ryšius ir kelti pagarbą vaikui. A.P.P.L.E. kursai vyksta kiekvienais metais vasaros metu įvairiuose Lietuvos miestuose ir yra didelis mokytojų susidomėjimas bei noras juose dalyvauti. Ji sakė, kad A.P.P.L.E. kursai yra tarsi pirmą kregždutę, kuri privertė visus mokytojus krustelėti ir dirbti ne mokyklos direktoriui, o mokiniui.

Šeštadienio vakare buvo šv. Mišios. Jas aukojo kun. Algis Gudaitis, SJ, kuris yra atvykęs iš Lietuvos ir studijuoja Boston'e. Šv. Mišių liturgija rūpinosi Vincas Kolyčius, o šv. Mišių giedojimui vadovavo Pranas Zaranka. Šeštadienio vakare, po skanios lietuviškos vakarienės, visi rinkomės į smagų „Pasakų vakarą“. Čia mus sutiko aktorė Audrė Budrytė, kuri paskaitė Vytauto Volerto apsakymą „Būk geras“ ir pristatė patį autorių, kuris paskaitė naują savo kūrinį „Juodieji serbantai“. Na, o visus iki ašarų prajuokino kun. Algis Gudaitis, suvaizdinamas humoristiniu vaizdeliu. Viešnia iš Lietuvos Virginija Našlėnienė išmokė naujų lietuviškų dainų ir jos mus nunešė Lietuvon.

Sekmadienio rytą, rugsėjo 3 dieną, pirmą paskaitą skaitė Milda Palubinskaitė, kuri dėsto italų kalbą ir literatūrą Delaware universitete. Ji kalbėjo apie Itali-

jos valstybės identiteto susiformavimą. Italija buvo sudaryta iš 15-os skirtingų regionų ir neturėjo bendro kultūrinio identiteto šio šimtmečio pradžioje. Palubinskaitė vaizdžiai apibūdino Italijos valstybę vienijančius elementus, etnografines parradas, ir palygino jas su mūsų laikais vykstančiomis Olimpinių sporto žaidynėmis, Dainų ir šokių šventėmis. Ji pabrėžė, kad valstybei sujungti reikalinga vienijanti minties ideologija, prisiminė Lietuvos mokytus krustelėti ir dirbti ne mokyklos direktoriui, o mokiniui.

Sesuo Ignė Marijošūtė, Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų vienuolijos provincinės Amerikoje, papasakojo apie neseniai įvykusį Moterų vienuolių generalių suvažiavimą Romoje ir pasidalino patirtimi, ką reiškia būti nare visuotinės Bažnyčios. Ji pažymėjo, kad pastaraisiais metais vis ryškiau iškeliamas šv. Tėvo Jono Pauliaus II asmens įtaka visuomenėje. Ji pabrėžė, kad tiesą mes gyvename arba ją puolame. Žvelgiant į popiežiaus enciklikas matome, kad jo širdis neramiai dega išlaikyti tyrą tiesą, jis net fiziškai išgyvena stoka vienybės ir troškia, kad „visi būtų viena“. Sesuo Ignė paaiškino skirtumą tarp dogmos, doktrinos ir gyvenimo praktikos bei jų tarpusavio ryšį. Ji apžvelgė visas pastarąsias enciklikas. Popiežius kviečia mus pergalvoti, ką mes tikime ir kaip tai derinasi su mūsų veiksmais, t.y. morale ir dora.

Vidurdienį šv. Mišias aukojo kun. Algis Gudaitis, SJ, homilijoje paaiškinašdamas tos dienos Evangelijoje minimų talentų reikšmę ir padėdamas visus nešti Dievo meilę ir gerumą kitiems.

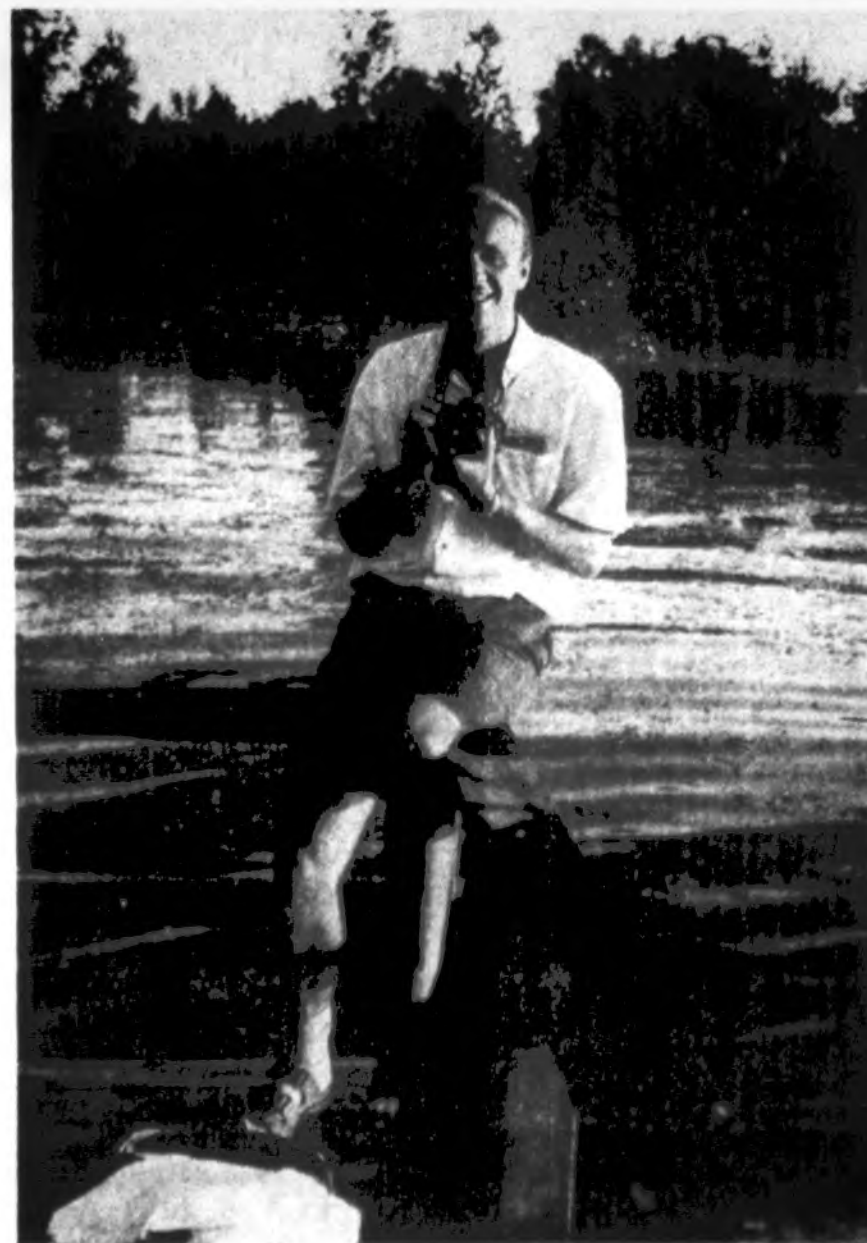
Popietinėje konferencijoje kalbėjo svečias iš Lietuvos Vidas Abraitis, aktyviai veikęs po grindyje, o dabar einantis Lietuvos Ateitininkų Federacijos tarybos pirmininko pareigas. Jis, kalbėdamas apie lietuvių jaunimo idealizmą ir realybę, pažymėjo, kad jaunimui idealistinius pagrindus sovietiniais laikais davė šeima. Kai tuo pačiu metu sovietinė valdžia siekė sugriauti šeimą, dėl ko daugelis jaunimo Lietuvoje yra užaugę jos griuvėsiuose. Jis pabrėžė, kad ateitininkija ypač šiandien reikalinga Lietuvai, svarbu, kad jaunimas paragintų ir padėtų kitiems savo bendraamžiams vertybių pasirinkime. Jaunas žmogus pats turi daryti apsisprendimus, bet padėti jiems apsispręsti yra svarbiausias ateitininkų uždavinys.

Tolimesnėje popietėje vyko bendras pasitarimas Ateitininkų Federacijos organizaciniais klausimais. Nijolė Balčiūnienė, Ateitininkų sėdraugių sąjungos pirmininkė, apibūdino ateitininkų padėtį išsivijoje. Buvo aptariami tolimesni organizacijos planai, pasidalinta iškilusiais sunkumais ir buvo ieškoma naujų būdų kaip padėti neseniai iš Lietuvos atvykusioms šeimoms. Vyko nuosirdžios diskusijos, svarstant įvairius atvejus ir turint patyrimą kaip sunku isikurti naujoje žemėje. Buvo akreiptas dėmesys į pagalbą jų vaikams bei iškelti klausimai kaip pasiekti šias šeimas.

Linksmoje sekmadienio vakaronėje visi šoko ir mieliai mokėsi Virginijos Našlėnienės parodytų naujų lietuviškų šokių, o kun. Algis Gudaitis kartu su jaunimu parodė jau tradiciniu tapusį vaizdelį „Krokodilas“. Ir šiai vakaronei vadovavo Audrė Budrytė. Ji pristatė viešnią iš Lietuvos Virginiją Našlėnienę, kuri papasakojo apie Lietuvos skirtingus regionus ir parodė vaizdajuostę apie žemaičių ir Aukštaičių sritis, supažindino su jų rūbais, dainomis ir šokiais.

Per visas studijų dienas valgi gamino ir mus maloniai vaišino gardžiais lietuviškais valgiais Ona Norvilienė su dukra Lucija. Gera buvo matyti, kaip jaunimas uoliai padėjo šeiminiškėms, kasdien plaudami indus ir tvarkydami valgomąjį. Bežiūrint į juos, triūsiančius virtuvėje, džiugu darosi, kai žinai, kad ir šie darbai nepamirštami, nes ateityje atsiskleidžia vis gilesnė prasmė. Pertraukų metu ir vakarais mūsų laukė paruošti sėdraugių iš Detroit'o, Cleveland'o ir Čikagos skanūs užkandžiai ir karšta kava.

Ateitininkų studijų dienų uždarymas vyko rugsėjo 4 dieną, pirmadienio rytą. Šv. Mišiose meldėme Dievą palaimos visai Ateitininkų Federacijai išsivijoje ir Lietuvoje, prisiminėme mirusius narius, prašydami jiems amžinojo džiaugsmo. Po šv. Mišių Algis Norvilas padėkojo visiems dalyviams, ypač tiems, kurie daug prisidėjo, padėdami suruošti šias dienas, ir palinkėjo visiems laimingai sugrįžti į namus. Šį susitikimą užbaigėme, sugiedodami Ateitininkų himną. Buvo gaila palikti Dainavą ir mačiau, kaip daugelis šeimų dar nesukėlė išsiskirstyti. Atrodo, kad Dainava – tarsi Gimtinė visada belaukianti savo vaikų.

Vakare prie Spyglio ežero Dainavoje studijų dienų dalyvis Haris Subačius. Rūtos Bražiūnienės nuotrauka

Audrė Budrytė, Ateitininkų studijų dienų Dainavoje vakarinių programų vadovė. Rūtos Bražiūnienės nuotrauka

Kaip Amerikos mokytojai talkina Lietuvos mokyklai

VAIVA VĖBRAITĖ

(Tęsinys iš praėjusio šeštadienio)

Siekdami įvertinti savo darbą šių pokyčių šviesoje, užbaigus kursų programą, rengėme pirmąją A.P.P.L.E. konferenciją Anykščiuose. Siekėme po penkerių metų pasitikslinti, ką atliekame gerai, ką reikėtų atidėti šalin, taisyti arba praplėsti. Kvietėme ir žymiuosius Lietuvos pedagoginės reformos kūrėjus, ir „eilinius“ mokytojus, kurie jau kelerius metus bendrauja su A.P.P.L.E. Pakvietėme 100 asmenų, o atvyko 90, kai kurie iš tolimiausių Lietuvos kampelių. Reiškia, susidomėjimas labai didelis. Siūlėme visiems kartu kurti A.P.P.L.E. darbo planą.

Spėjau, kad tai buvo pirmoji konferencija, kurioje profesorai ir ministrai buvo kviečiami diskutuoti švietimo reformą kartu su darželių auklėtojomis, kurioje visi nugalėjo pradinį drovumą. Tam paklojom visą savo organi-

zacinį meną. Kvietėme Vytalutą Kernagį mokytojams koncertuoti – Vytautas Kernagis iš Palangos atvyko į Anykščius. Ačiū jam. Siūlėme ir plenarinius posėdžius, ir pasirinktines paskaitas, ir svarbiausia – labai konkrečias diskusijas mažose grupėse. Po truputį, kaip visuomet A.P.P.L.E. kursuose, svetimumas tarp žmonių ištirpo. Konferencija priėmė labai aiškų, reiklų dokumentą, siūlantį ateities gaires A.P.P.L.E. bendrijai ir jos šalininkams. (Jo tekstas spausdinamas atskirai 3-iaame puslapyje.) Džiugu, kad jau vykdomų projektų sąrašas dokumentas trumpas ir gražus, o vykdytinų – gražus ir ilgas.

Konferencijos siūlomoms naujovėms pamatai jau sukurti. Tai dėsensys pilietiško ugdymui. Tai kursai vaikų su negaliojančiomis integracijos tema, taip pat kursai tikybos, etikos mokytojams, socialiniams darbuotojams. Tai kelionės į parinktas mokyklas, kur dirbama su visa mokytojų komanda, vaikais ir net tėveliais. Tai vaizdajuostės, kuriose rodoma, kaip dirba puikiausios Lietuvos mokytojos. Tai kursai aukštųjų mokyklų pedagogikos dėstytojams ir studentams. Galimybė kitiems metams – kviesti Lietuvos mokytojus tapti mūsų lektorių partneriais. Kiekvienas turėtų savo porą, dalyvaujančią kursų ruošoje ir pačiam dėstyti. Naujovių nestinga. Gal yra stigė informacijos, nes paprasčiausiai neskyrėme pakankamai dėmesio savo veiklos aprašymui.

O gal visgi reiktų paklausti – kas iš to? Ar visos šios malūnas, pilnų greičiu besisukantis, duoda miltų? Tiesą, kad daug esame nuvėžę, parodė ir patys pamatė. Bet yra žmonių, kurie sakys, kad tai yra tuščias patriuškėsmas, kad Lietuva privalo pati spręsti savo problemas, o šį mūsų parama kainuoja Lietuvai daugiau, negu ji verta. Manau, kad reikia leisti Lietuvos mokytojams į tai atsakyti, kaip jie atsakė laiške Lietuvos rytui:

Jeigu ne A.P.P.L.E., kokia dabar būtų Lietuvos mokykla? Švietimo reformos strategai daug kalbėjo apie demokratiškumą mokykloje, tačiau eiliniai mokytojai ir toliau gyvena tarsi dumblais užžėlusio tvenkinio dugne. Kaip įprasta, žodžiai labai skyrėsi nuo darbų.

(Nukelta į 3 psl.)

Kun. Algis Gudaitis (priekyje) vadovauja savo „teatrinei trupeli“ sekmadienio vakaronėje Dainavoje, už jo matyti: Vytas Čuplinskas, Audrė Budrytė, Vytas Bražiūnas, Aras Norvilas, Marius Polikaitis ir kiti.

Rūtos Bražiūnienės nuotrauka.

„Keramika '95" Čikagoje

„Keramika 95" — tai trylikos menininkų keramikos paroda, rengiama šių metų spalio 6-20 dienomis Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Čikagoje. Tiki-masi, kad galbūt ateityje jungtinės keramikos parodos taps gražia tradicija, vis pasipildančios naujais dailininkais. Parodoje dalyvaujantys trylika dailininkų kiekvienas pasižymi savitu stiliumi ir idėjomis.

Livija Lipaitė — profesionali keramikė, gyvenanti Pietų Kalifornijoje, dažniausiai kuria funkcionalią, mažos plastikos keramiką. Prieš keletą metų yra surengusi personalinę parodą Čiurlionio galerijoje, Čikagoje. Audinių atraižos, lopiškai, mezginiai įkvėpė Liviją savitai ornamentuoti abstrakčius bareljefus ir kasdieniškus indus.

Ziedimo ratą mieliai naudoja, ieškodama naujų formų, Henrieta Vepštienė. Jos darbai pasižymi profesionaliu atlikimu, subtiliai išbalansuota forma ir spalva.

Dalios Šlenienės funkcionalios vazos, lekštės ir dubenys — asimetriški, pilni gyvybingumo savo judančiom linijom, grakščiai ornamentuojančiom kūrinių paviršius. Dailininkė dažnai naudoja augalinius, paukščių, vandens ir žuvų motyvus, statiškus indus įkvėpdama gyvų, patalų, dėjų.

Broliai Ulevičiai, kiekvienas skirtingai turintis savo, rybinį kelią ir drauge dirbantys sykiu ir įtaigaujantys vienas kitą, pastaroju metu prasiveržė į uždarą amerikietiško galerijų, meno mugių ir parodų ratą ir rado savo vietą jame. Antanas Ulevičius kaskart vis naujas — žaismingai atrandantis ryškias spalvas, netikėtą skulptūrinį dekorą, neįtikėtinai galingą, tačiau kūrinių meistris, darbu atlikimas atidaro vartus į profesionalią rinką. Kostas Ulevičius tebeįtaria savo tradiciją — arbatinių lipdymą, išlaikydamas subtilias spalvas, naujos dekor formos išbaigimą. Technologiniais atradimais bando atnaujinti ir praturtinti savo ištikimą ir seną idėją.

Marytė Gaizutienė — seniai lietuvių ir amerikiečių tarpe rengianti parodas ir dalyvaujanti grupinėse parodose menininkė. Jos darbai yra dekoratyvūs, neperkrauti ornamentu ar spalvomis. Kuria tiek funkcionalią, tiek dekoratyvią keramiką, naudodama aukšto degimo molį.

Rimas VisGirda — bene ilgiausią profesionalią kūrybinę praeitį turintis dailininkas, dalyvaujantis šioje parodoje. Savo darbus yra kūręs ir rodęs Amerikoje, Australijoje, Europoje. Pasta-

Dalia Šlenienė

Vaza

ruoju metu daug kūrė Rytų Europos dailės simpoziumuose. Rimo darbai yra labai dekoratyvūs ir prasmingi. Jo kūrinių estėtinė forma yra neatsiejama nuo gilių minties ir kūrinių prasmės, kurias įtaigauja šiuolaikinis pasaulis ir žmogus su visais džiaugsmais ir problemomis.

Antanas Petraitis — dailininkas, pasižymintis ilga kūrybine biografija. Yra padaręs daugybę panašius įvairiems interjerams Lietuvoje. Jo kūriniuose persipina grafikinės piešinių ir stipri skulptūrinė forma. Menininkas yra geras technologas, neįsivaizduojantis bandymų.

Neris Pupiūtė-Palūnienė gyvenanti Seattle, trečią kartą dalyvauja parodoje, rengiamoje Čiurlionio galerijoje. Neris kuria funkcionalią keramiką, saikingai dekoruodama labiau spalvomis negu ornamentais. Darbus dažniausiai žiedžia ant rato, suteikdama jiems paprastą, neperkrautą formą.

Alvydas Pakarklis — profesionalus keramikas, praeityje kūręs dekoratyvią, monumentalią keramiką, pastaroju metu daugiau funkcionalią, ar smulkią dekoratyvią skulptūrėlę. Jo darbai linksmi ir nesudėtingi, neperkrauti dekoru, švelniai glazūruoti ir panašūs į liaudies

meistrų darbus. Alvydas turi tikslią ranką ir gerą humoro jausmą, jo žvakidės, lekštės ir gyvulių ar paukščių figūrėlės.

Rasa Saldaitienė yra dalyvavusi įvairiose parodose Lietuvoje ir už jos ribų. Jos kūrinių yra daugiau taikomojo pobūdžio, dekoratyvūs. Didelis dėmesys skiriamas ornamentikai. Skirtingai negu Rasa, jos vyras Juozas Saldaitis yra labiau monumentalus, jo darbai didesnės apimties, konstruktyvesni. Abu menininkai sėkmingai dirba ir dalyvauja meno mugėse Amerikoje.

Nora Aušrienė — profesionali keramikė. Yra rengusi personalines ir dalyvavusi bendrose parodose Lietuvoje ir Amerikoje. Daugiausia kuria funkcionalią keramiką — asimetriską, lipdytines vazas. Daugiausia dėmesio skiria kūrinių formai, jo skulptūriškumui ir spalvai.

Tokia yra trumpa apžvalga menininkų, dalyvaujančių parodoje „Keramika '95". Tikimasi, kad ši paroda leis aiškiau ir plačiau pamatyti dailininkų ieškojimus, o drauge ir kiekvieno iš jų skirtingą požiūrį ir žaidimą su ta patvare — moliu.

Nora Aušrienė

A.P.P.L.E. konferencijos išvados

(Atkelta iš 3 psl.)

aukštųjų mokyklų dėstytojų profesinius ryšius;

— vasaros seminarų metu organizuoti darbą su mokyklų bendruomenių komandomis, svarstyti mokyklų filosofijos kūrimo bei jos įgyvendinimo būdus;

— rengti A.P.P.L.E. lektorių partnerius bei jų darbo tęsėjus Lietuvoje;

— ypatingą dėmesį skirti pilietiško ugdymui, šio ugdymo programą paversti visus kursus integruojančia programa;

— su specialia programa integruojančia pedagogikos problemomis supažindinti visų kursų dalyvius, rengti kursus mokytojams, dirbantiems su negalios išimtais vaikais, sprendžiantiems jų integravimo problemas;

— rengti kursus užimtumo ir kinizės terapeutams;

— skirti reikiama dėmesį ypatingai gabių vaikų ugdymo metodams bei mokyimo individualizavimo problemoms;

— rengti užsienio kalbų mokytojams vertėjavimo praktikos kursus;

— papildyti vasaros seminarus aktualia Lietuvos bei lietuvių išeivijos socialinio, kultūrinio ir politinio gyvenimo problematika, drauge su visuomenės atstovais nagrinėti mokyklų ir visuomenės ryšių klausimus, juos svarstyti diskusijų būdu;

— stengtis visų kursų dalyvių supažindinti su socialinio darbo problemomis;

— nuosekliai plėsti A.P.P.L.E. veiklos geografiją Lietuvos, skirti dėmesį Rytų Lietuvos švietimo problemoms;

— tobulinti vasaros kursų organizavimą, išskiriant testinius ir vienkartinus kursus;

— išsamiau supažindinti JAV lektorių su Lietuvos švietimo problemomis: stengtis iš anksto pateikti temas A.P.P.L.E. vasaros kursų temas, sudaryti galimybę bendrauti su atitinkamų sričių Lietuvos ekspertais, sudaryti diramas buitines sąlygas JAV lektorių darbui Lietuvoje;

— įtraukti į vasaros seminarus naujas temas: ugdymo filosofiją; mokymą apie vertinimo sistemas ir būdus; mokymosi motyvacijos ir mokymosi įgūdžių problemas; šeimos pedagogiką; švietimo ekonomiką; socialiniams darbuotojams skirtą kursą pritaikyti ir klasių vadovams;

— vasaros kursų metu rengti vienkartinus seminarus atskiro-

se mokyklose;

— stengtis parūpinti švietimo centrams periodinių užsienio pedagogikos leidinių.

— skatinti Mokyklų redakciją rengti atskirus numerius A.P.P.L.E. kursų pagrindu (pvz., skirtus specialiajai pedagogikai, pilietiniams ugdymui ir t.t.);

— atverti vasaros seminarus pedagogus rengiančių mokyklų dėstytojams bei studentams; švietimo inspektoriams bei švietimo ministerijos, apskričių ir savivaldybių švietimo administratoriams;

— aktyviau skleisti informaciją apie įvairią A.P.P.L.E. veiklą, svarstyti galimybę leisti periodinį metodinį A.P.P.L.E. leidinį lietuvių ir anglų kalbomis.

Konferencijos dalyviai nuosirdžiai dėkoja Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijai, Lietuvos pedagogų kvalifikacijos institutui, JAV Informacijos agentūrai, Lietuvių fondui, Tautos fondui, Atviros Lietuvos fondui, savivaldybių švietimo skyriams, švietimo centrams už talką, įgyvendinant ligšiolinę A.P.P.L.E. darbų programą, išsako jautimą, kad šios institucijos bus tolesnės A.P.P.L.E. veiklos partnerės arba rėmėjos, ir patys įsipareigoja remti konferencijos pasiūlymų įgyvendinimą.

Konferencija lietuvių ir lenkų santykių klausimais

Amerikos lietuvių genealogijos draugija ir Amerikos lenkų genealogijos draugija rengia konferenciją „Sandrauga — dvi tautos amžių būryje“, kuri įvyks spalio 28-29 dienomis Balzeco Lietuvių kultūros muziejuje, Čikagoje. Konferencija skirta lietuvių ir lenkų istorijai ir genealogijai. Pranešimus skaitys ir diskusijose dalyvaus dr. Alfred E. Senn, University of Wisconsin-Madison; dr. Antanas J. Van Reenan, Columbia College Čikagoje; dr. Joseph T. Hapak, Moraine Valley College; Robert A. Balzeco, Amerikos lietuvių genealogijos drau-

Raimundas Katilius Amerikoje su simfoniniu orkestru

Raimundas Katilius

Šiais metais švenčiantį 25 metus kūrybinio darbo smuikininką Raimundą Katilių lydi didelė sėkmė. Koncertavo Danijoje, Švedijoje, Vokietijoje, prieš porą savaičių — Vilniuje su filharmonijos orkestru, diriguojant G. Rinkevičiui. Kaip retai mūsų sostinės filharmonijos salėje, pritrūko bilietų, pritrūko kėdžių, bet nepritrūko ovacijų.

Spalio 7 dieną smuikininkas koncertuos su Sheboygan Symphony Orchestra, vienu iš seniausių Vidurinių Vakarų Amerikos orkestrų, Wisconsin'e, atidarydamas abonentinės sezono koncertą. Programoje: Mozart'as, Gabrieli ir Beethoven'as. Tai pirmas Lietuvos smuikininkas, iškviečiamas amerikiečių dirigento G. V. Bordo, atlikti koncertą su simfoniniu orkestru amerikiečių publikai. Maestro Bordo prieš metus buvo pakviestas Lietuvos operos diriguoti Vilniuje Verdi „La Traviata“. Dirigentas susilaukė nepaprastai gero įvertinimo Lietuvoje ne tik iš muzikos kritikų, pačios operos vadovybės, bet ir iš orkestrantų bei solistų.

gijos prezidentas; Jessie Ecker Daraska, Balzeco muziejaus genealogijos skyriaus vedėja; John Daraska, lietuvių genealogijos tyrinėtojas; Judith R. Fra-zin, buvusi Illinois žydų genealogijos draugijos prezidentė; Dennis Kolinski, Illinois istorijos draugijos; Edward Pocius, lietuvių genealogijos tyrinėtojas; Daniel M. Schlyter, Šeimos istorijos bibliotekos Salt Lake City konsultantas, Lenkijos, Slovakijos ir Čekijos genealogijos specialistas.

Dėl registracijos pašalme kreiptis į Balzeco muziejų telefonu (312) 582-6500.

Spalio 6 dieną 8:15 v.v. bus generalinė repeticija, atvira publikai. Spalio 7 dieną, šeštadienį, Raimundas Katilius turės „master" klasę orkestru smuikininkams, o vakare Kohler Memorial teatro salėje įvyks koncertas, kuris bus televizijos stoties filmuojamas ir vėliau transliuojamas.

Vietas galima iš anksto rezervuoti šiuo adresu: Sheboygan Symphony Orchestra, 921 North Eighth Street, Suite 208, Sheboygan, WI 53081. Telefonas 414-452-1985.

Būtų malonu, jei į šį koncertą atsilankytų ir lietuviai, tuo įvertindami bei pagerbdami smuikininką Raimundą Katilių jo sidabrinio kūrybinio jubiliejaus proga. (Dėl laiko stokos atskiro koncerto lietuviams nebus, nes smuikininkas skubės Vokietijon, kur laukia įvairūs koncertai.)

Dalia Kučėnienė

* Julija Jekentaitė (kurios eilėraščių pluoštą spausdiname šiame *Draugo* kultūrinio priedo numeryje), Druskininkuose, Lietuvoje, gyvenanti poetė, šiame laimėjo pirmąją premiją *Dienovidžio* savaitraščio skelbtame konkurse „Laikas, mirtis, gyvenimas krikščioniškų vertybių skalėje“. Julija Jekentaitė jau yra išleidusi dvi poezijos knygas: *Kadagio uogų* (1983) ir *Smilgos tarp akmenų* (1989). Abu eilėraščių rinkiniai išleido „Vagos“ leidykla Vilniuje. Šiais metais Rašytojų sąjungos leidykla Vilniuje skelbtame Julijos Jekentaitės trečiajame poezijos rinkinyje *Žiedadulkių rūkas*. „Nors ir gyvenama provincijoje, dirbdama gydytoja-neuropatologe „Eglės“ sanatorijoje, Julija Jekentaitė aktyviai dalyvauja mūsų literatūros procese ir šiuo metu yra viena idomiausių lietuvių poetų“, mums rašo *Dienovidžio* redaktorė Aldona Žemaitytė.

Julija Jekentaitė gimė 1942 m. liepos 10 d. Lazdijų apskrityje, Veršių kaime. Vilniaus universitete Medicinos fakultetą baigė 1967 metais. Spausdino eilėraščius *Literatūroje ir mene*, *Nemune*, *Pergalėje/Netuose*, *Šiaurės Atėnuose*, *Naujajame židinyje*, *Dienovidyje*, *Poezijos pavasaryje*. Taip pat rašo ir publicistinius, eseistinius straipsnius Lietuvos spaudoje.

Sveikiname poetę Juliją Jekentaitę jai suteiktos *Dienovidžio* premijos proga. Džiaugiamės jos kūryba mūsų puslapiuose.

Magdalenos Stankūnienės paroda Kaune

(Atkelta iš 1 psl.)

violetais ir kraplakais, purpuru ir chromo žalsu. Būdinga šiems tapybos ciklams peizažo ir antropomorfines figūracijos samplaika išsako autorės požiūrį į žmogaus ir jį supančios gamtos santykį, akcentuojant harmoningą pradžią kaip nuorodą į Kosmoso galybę, dieviškąją Aukščiausiojo valią. Plastinė kūrinių sandara deklaruojama krikščioniškoji nuostata savitai persipina su pagoniškąja kultūra. Panteistinė dviasis sukurti ciklai: „Gyvenimas ir mirtis“, „Motina gamta“, deivių ciklas, lakštai „Jūrų tės ir Kastyčio“ legendos motyvais, inspiruoti Algirdo Juliaus Greimo ir Marijos Gimbutienės, kurią artimai pažinojo dailininkė, veikalu. Stankūnienės kūriniuose vyrauja visa apimantis, persiliejęs aptakių linijų ritmas, kuriantis sąlygiškas erdves plokštumoje, įtaigiai perteikiantis laiko tėkmės pojūtį, kurio nenutrūkstamumas ypač ženklus grafikos kūrinių cikluose: „Dvylika mėnesių“,

„Lietuvos kaimo moterų darbai“. Laiko atkarpos, susijusios su gamtos, augalijos bei gyvūnijos virsmu, žemės darbų pradžia ir pabaiga, tai unikalūs paveikslų plokštumoje išdėstyti kalendorius, ištrinantis ribas tarp mitinio, archainio ir šiandieninio būvio, fiksuojantis laiką, įprasminant kasdieninį darbą.

1994-1995 metais susidomėjusi batika, Stankūnienė atvertė naują savo kūrybos puslapį, praturtindama tradicinę batikos techniką aliejiniais dažais, pastele, spalvotomis kreidelėmis, tokiu būdu pabrėždama dekoratyvumą, būdingą visai kūrybai. Ryškios ir skambios spalvinės dėmės, susigėrusios į aukskai, nušvinta subtiliais, pastelinais atspalviais, atveriančiais naują tapybinę kokybę ir dar neišnaudotas šiuose baruose galimybes.

Magdalenos Birutės Stankūnienės personalinė kūrybos paroda Kaune surengta pirmą kartą. M. K. Čiurlionio dailės muziejuje saugomi 306 dailininkės kūrinių, dovanoti autorės.

Magdalena Birutė Stankūnienė

Grybautojos
Autorinė technika

Antanas Petraitis

Dekoratyvinės vazos